

Uca Allah Qurani-Kərimdə belə buyurur: "**Həqiqətən, insanlar üçün ilk bina olunan ev (məbədd) Məkkədəki evdir ki, o, şübhəsiz, bütün aləmlərdən ötrü bərəkət və doğru yol qaynağıdır. Orada aydın nişanlar – İbrahimin məqamı vardır. Ora daxil olan şəxs min-amanlıqdadır (təhlükədən kənardır).**

Onun yoluna (ərzaq, minik, və sağlamlıq baxımından) gücü çatmayan hər bir kəsin həccə gedib o evi ziyarət etməsi insanların Allah qarşısında borcudur. Kim bunu (bu borcu) inkar edərsə (özünü zülm etmiş olar). İbət, Allah aləmlər (heç kəs) möhtac deyildir!" (Ali-İmran, 96-97).

Daha bir həcc mövsümü başa çatdı. Müsəlman aləmində Uca Allahın təqdiri ilə bu işə gücü yetənlər həcc ibadətini yerinə yetirdilər. Rəhmət və bərəkət əsintilərinin tüğyan etdiyi diyardan böyük duyğularla ayrıldılar. Bu ayrılışla, bu qayıdışla sayı artıq bir milyard beş yüz milyona çatan əqidə və din qardaşlarını, bacılarını və inancından asılı olmayaraq bütün insanları həcc əməlinin zahiri və batini həqiqəti ilə tanış etmək imkanını qazandılar. Eyni zamanda bu şərəfli missiyanı yerinə yetirən hər bir müsəlmanı düşündürməli olacaq sual da öz layiqli cavabını axtarmaqdadır. Həcc ibadəti Muhəmməd (s.ə.s) ümmətinə və ümumən insanlığa nəyi qazandırdı?

Hz. Muhəmməd (s.ə.s) hədislərində: "*Kim bu bey (Kəbəyə) gəl lib, pis söz söyləməz və günah işləməzsə, anasından doğulduğu gün kimi günahlardan arınmış olaraq geri dönəcəkdir*" (Müslim, Həcc, 438) və "

Həcc ilə ümrənin arasını birləşdirin. Çünki onlar kasıblığı və günahları aparır. Körüyün də mir, qızıl və gümüşdən pası apardığı kimi. Məbrur (qəbul edilmiş) bir həccin savabı mütləq cənnətdir" (Tirmizi, Həcc, 2)- deyə vurğulaması həcc ibadətinin insan taleyində oynadığı müstəsna rolunu daha qabarıq şəkildə göstərir. Bununla birlikdə, hələ sağlığında ikən həyata qabarıq şəkildə həcc ibadətində Allah Rəsulu Rəbbimizə olan qulluq mükəlləfiyyətini zədələyəcək və ümmətin bütövlüyünə xələl gətirəcək məqamları öz müraciətində dönə-dönə təkrar edərək bunun bütün müsəlmanların yaddaşlarında daima diri qalması üçün çalışmışdır. Bu nəbəvi tövsiyələr yalnız yerinə yetiriləcəyi təqdirdə müsəlman ümmətinin dağınıq və siyasi-iqtisadi həyata qarşı mövqeyini canlandırma və müsəlmanları dünyada söz sahibi edə bilər. Rəsulullah (s.ə.s) Ərəfatda yetişdirmiş olduğu səhabə nəslinə və ümumən də qiyamətə qədər gələcək ümmətinə yönələrək bunları söyləmişdir: "

Qanlarınız, mallarınız bir-birinizə bu günümüzdəki hörmət kimi, bu ayınızdakı hörmət kimi, bu diyardakı hörmət kimi haramdır

".

İslam dövlətinin yerləşmiş olduğu coğrafi ərazilərdə- Liviyada, Misirdə, Suriyada, Livanda, İraqda, Əfqanıstanda, Pakistanda, Yəməndə, Afrikanın bir çox İslam dövlətlərində müsəlmanların iştirakı ilə yaşanan qanlı faciələrdə "Qanlarınız və mallarınız bir-birinizə haramdır" prinsipi kobudcasına pozulmaqdadır. Maraqlı qüvvələrin böyük iştaha ilə qızıışdırdığı bu qarşıdurmalarda Rəsulullahın: " *M □ nd □ n sonra bir-birinizin boynunu vuran kafir □ r □ b □ nz □ m □ yin* " (Buxari, Elm, 43) xəbərdarlığı mənliliyimizi silkələyərək oyatmalıdır.

Rəsulullah davam edir: "*Cahiliyy □ d □ n qalma h □ r cür ad □ t v □ m □ rasim □ r ayağımın altındadır, qaldırılmışdır. Cahiliyy □ d □ n qalma qan davası da qaldırılmışdır* ".

İnsaf naminə söyləyək, sünnetə görə 3 gündən artıq olmayan mətləmləri ehtişamlı biri, üçü, yeddi, cümə axşamları, qırxı, əlli ikisi, qara bayramı, ili və s. və i. olaraq Rəsulullahdan fərqli başımızın üstünə qaldıraraq ifrata varan bir eybəcərliklə keçirməyimizi hansı nəbəvi təlimat bizə diqtə etməkdədir? Bu lazımsız əməllərə xərclənən vəsaitləri İslam ümmətinin yaralı problemlərinin həllinə yönəltməyimiz nəinki dirilərə, eyni zamanda savabı bağışlayacağı təqdirdə ölümlərə də xeyir verəcək bir bərəkət ola bilər. Rəsulullah davam edir: "*Cahiliyy □ d □ n qalma riba (faiz) da qaldırılmışdır. İlk qaldırdığım riba Abbas bin □ bdülmütt □ libin ribasıdır. Onun hamısı qaldırılmışdır* ".

Bu barədə Uca Allah Qurani-Kərimdə belə buyurur:

"**S □ l □ m (müamil □ , faiz) yey □ n □ r (qiyam □ t günü) q □ bir □ rind □ n ancaq Şeytan toxunmuş (cin vurmuş d □ li) kimi qalxarlar. Bunların bel □ olmaları: "Alış-veriş d □ s □ l □ m kimi bir şeydir!" – dedik □ ri üzünd □ ndir. Halbuki, Allah alış-verişi halal, s □ l □ m (faiz) almağı is □ haram (qadağan) etmişdir. İndi h □ r k □ s R □ bbi t □ r □ find □ n g □ l □ n n □ sih □ ti q □ bul etməkl □ (bu iş □) son qoyarsa, keçmişd □ aldığı (s □ l □ ml □ r) onundur (ona bağışlanar). Onun işi Allaha aiddir. Amma (yenid □ n s □ l □ mçiliy □) qayıdanlar c □ h □ nn □ mlkdir □ r v □ orada h □ miş □ lik qalacaqlar! Allah s □ l □ m □ (s □ l □ ml □ qazanılan malın b □ r □ k □ tini) m □ hv ed □ r, s □ d □ q □ l □ ri (s □ d □ q □ si verilmiş malın b □ r □ k □ tini) is □ artırır. Allah kafiri, günahkarı sevm □ z!**" (Bəqərə, 275-276).

Faizin nüfuz etmədiyi hər hansı bir sahənin qalmadığı indiki zamanda bu bəlanın həm müsəlman, həm də qeyri-müsəlmanlara verdiyi maddi və mənəvi zülm göz qabağındadır.

Təbiidir ki, insanlıq aləmi ilahi xəbərdarlığın mənləyimizi silkələyəcək həyəcanverici təsiri altında bu bələdan qurtulmağın yollarını aramağa məhkumdur.

Yuxarıda söylənənləri nəzərə alsaq, həcc ibadətini bizlərə nəyi verdi sualına belə cavab verə bilərik: " İ gər haqsız tökülən qanları aradan qaldıraraq müsəlmanın imanını imanə qanı, malı haramdır prinsipini ümmətin ümumi prinsipinə çevirə bilsək, İ gər mənim viyyatımızı məişətimizi sarmış olan cahiliyyə adətini rərk edə bilsək, İ gər riba və ya günümüzdəki adı faiz olan rəzillikdən qurtula bilsək, insanların və məxluqatın haqlarını gözəyib bilsək, İ nəsası Rəsulullahın bizə məmanət etdiyi Allahın kitabına və sünətinə mənli olaraq sarıla bilsək, həcc ibadətini bizlərə vermək istədiyi Allaha həqiqi qul və onun rəsulu Muhəmməddə (s.ə.s) ümmət olma şərfini əldə edə bilərik. Qullarına mərhəməti sonsuz olan Allahın şanı necə də ucadır :

"(Ya Rəsulum!) De: "Ey insanlar! Mən Allahın sizin hamınıza göndərilməş peyğəmbəriyəm. (O Allah ki) göylərin və yerin hökmü Onundur, Ondən başqa heç bir tanrı yoxdur. O dirildir və öldürür. Buna görə də Allah, eləcə də Onun Allaha və Allahın sözlərinə (ayətərinə, nazil etdiyi kitablara) inanan və ümmi peyğəmbər olan Rəsuluna iman gətirən və ona təbə olun ki, doğru yolu tapa bilərsiniz!" (Əraf, 158).